

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 812/2016
12.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божицара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Раде Митровић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу и промет „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Бранимир Марковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1496/15 од 10.07.2015. године, у седници одржаној 12.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1496/15 од 10.07.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 602/12 од 31.03.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тужилжа тражила да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број 01-26/06, те да се тужени обавезе да је врати на рад и распореди на радно место које одговара врсти и степену стручне спреме. Ставом другим изреке, одбачена је, као неуредна, тужба тужилже у делу у коме је тражила да се обавезе тужени да јој исплати накнаду штете због изгубљене зараде за сваки месец почев од дана престанка радног односа до дана повратка на рад са законском затезном каматом на сваки такав износ од дана њиховог доспећа до дана исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилжа да туженом накнади трошкове поступка од 54.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев тужилже да буде ослобођена од плаћања трошкова поступка, судских такси и трошкова вештачења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1496/15 од 10.07.2015. године, жалба тужилже је одбијена, као неоснована, а првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилжа је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код ТП на велико и мало „ВВ“ у ... на неодређено време. Код туженог је привремено упућена на рад на основу решења бр. 01-243/1 од 12.06.2006. године и од 01.10.2006. године. Тужила је са туженим закључила Уговор о раду бр. 26/6 од 02.10.2006. године, а Анексима Уговора о раду више пута јој је продужаван рад код туженог. Тужила је била непрекидно на боловању од 15.05.2008. године до 22.04.2010. године, а након 23.04.2010. године туженом се обраћала писмено да јој се одобри коришћење годишњег одмора од 23.04.2010. године. Тужени је решењем 1-26/06, без датума, тужили отказоа Уговор о раду бр. 26/6 од 02.10.2006. године, а радни однос јој је престао 14.08.2010. године, даном пријема овог решења. Побижаним решењем тужили су стављене на терет повреде радне дисциплине из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, члана 111. став 1. алинеја 2. и 6., члана 112. став 1. алинеја 2., 5. и 13. Правилника о раду туженог, због непоштовања радне дисциплине која се састоји у непоштовању организације рада, услова и правила понашања код послодавца и неиспуњавање обавеза из радног односа, недостављање потврде о привременој спречености за рад у периоду од 23.04.2010. године закључно са 12.07.2010. године. Инспектор рада је донео решење 24.12.2010. године, којим је одложено извршење решења о отказу уговора о раду тужили, до правноснажности судске одлуке. Тужени је тужили 05.01.2011. године доставио понуду о измени уговорних услова рада као и анекс уговора о раду по коме је тужила распоређена на послове ..., које тужила није потписала. Пре доношења решења о престанку радног односа, тужили је достављено писмено упозорење 12.07.2010. године, о постојању разлога за отказ уговора о раду, а иако тужила није члан синдиката, затражено је и мишљење синдиката.

Код овако утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је правилном применом одредбе члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 и 61/05) одбијен тужбени захтев за поништај решења туженог о отказу уговора о раду тужили и враћања на рад, као и у делу накнаде штете у коме је тужба одбачена.

Одредбом члана 179. став. 1. тачка 3. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то: ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Наиме, поштовање радне дисциплине подразумева обавезу запосленог да савесно и одговорно обавља послове на којима ради и да поштује организацију рада, што подразумева обавезу поштовања радног времена, затим савесно,

одговорно и благовремено испуњавање обавеза свог радног места, као и одговарајуће понашање запосленог на раду и у вези са радом, према послодавцу и према осталим запосленима. Последице непоштовања радне дисциплине и несавесног, незаконитог или неблаговременог испуњавања обавеза свог радног места, регулисане су Законом о раду и Уговором о раду, који закључују послодавац и запослени.

Основ за престанак радног односа, у складу са одредбом 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, је између осталог и неоправдано изостајање са посла, што подразумева одсуство с посла противно прописима о радним дужностима, уз свест запосленог о недопустивости таквог понашања. Свест запосленог цени се према објективно испољеним вољним елементима и поступцима, који се очекују од савесног радника у нормалном току збивања. То значи да је за законит престанак радног односа неопходно да радник објективно има сазнање да изостајање с посла води престанку радног односа а да својим поступањем испољи вољу за наступање ове последице.

Имајући ово у виду, као и чињеницу да је тужилца изостала са посла у периоду од 23.04.2010. године до 12.07.2010. године, да се након 23.04.2010. године туженом обраћала писмено да јој се одобри коришћење годишњег одмора од 23.04.2010. године, као и да јој одмор није одобрен, то је правилан закључак судова да је тужилца оваквим понашањем, својом кривицом, учинила повреду радне обавезе утврђену уговором о раду, а да је њено понашање такво да не може да настави рад код туженог као послодавца, због чега је и отказ уговора о раду тужилца законит, у складу са одредбом члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду.

Приликом доношења решења испоштована је и одредба члана 180. став 1. Закона о раду, с обзиром да је доношењу решења претходило писмено упозорење тужилца о постојању разлога за престанак радног односа, а које је достављено и синдикату ради давања мишљења.

Правилно је одбачена тужба у делу захтева тужилце за исплату новчаних потраживања по основу незаконитог отказа, будући да тужилца није поступила по налогу суда и у остављеном року није уплатила предујам ради извођења доказа економско-финансијског вештачења ради утврђивања висине новчаног потраживања тужилце. Такође, и у случају да је утврђен износ накнаде штете, на име изгубљене зараде за спорни период, без утицаја је на конкретну правну ствар, будући да је отпао основ за такво потраживање при чињеници да је одбијен захтев за поништај решења о отказу уговора о раду.

Наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, с обзиром да се из ових разлога ревизија не може изјавити (члан 407. став 2. ЗПП).

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић